

İktidar, işçi haklarını birer birer geri almaya çalışıyor?

Devrimci Sendikaların Sesi

Sayı: 2 22 Mayıs 967 Pazartesi, F: 50 Krş.

ŞAŞYAZI

İşçileri birbirine düşürme çabaları

Kemal TÜRKLER

Toplumda elle tutulur, gözle görülmüş bir değişim var, bir yenilenme var, bir hakkına sahip çıkma yarışı var. Bunlar, uzun yıllardan beri emeğiyle geçinen vatandaşların söylenene kanmayışın, yapılanları kendine yararlı ve yeterli bulmayışının doğal tepkileridir. Uzun yıllar devlet yönetiminin ellerinde bulunduran sosyal sınıflar, kendi çıkarlarının bekçisi durumuna geldikleride bir takım basın yoluyla, radyo yoluyla bu uyanışa bir felâket gibi göstermek, bir tehlike gibi karalamak, memleketin huzurunu kaçırmak gibi değerlendirmek eğilimindedirler.

Hele bu uyanış, DISK hareketiyle birlikte işçi sınıfı içinde kendini gösterince çıkarıcı çevreler, ittifak hâlinde oldukları örgütleri kullanarak yeni bir deneyin hazırlanma girişimşilerdir. Bu da, Türk işçi sınıfını birbirine düşürmek ve kendi kendisini kırdırmak, sonra alışageldikleri aşırı kârları ve sömürleri sürdürmek için bazı örgütlerin kapılarına kilit vurducak kargaşalıklar çıkarmak... Böylece, emekçi halkın devlet yönetimine ağırlığını koymasına yolunda işçi sınıfının öncülüğünü yok etmek, buna imkân vermemek...

İlk işaretini İzmir'de veren bu oyuna uyanık işçiler gelmeyecektir. İşçi sınıfına kendi öncülüğünde emekçi sınıfların ve toplumsal aydınların demokratik yoldan iktidara gelmek yolunu açan

(Devamı 6. sayfada)

Disk bölge temsilcileri çalışmalara başladılar

Gelişen Devrimci Hareket üzerine DISK Genel Yönetim Kurulu, Temsilciler Kurulu toplanıyor 13 Haziran'da yeni Genel Kurul İstanbul'da toplanacak, kararlar alacak

DİSK Haziranın ilk yarısında önemli toplantılar düzenlemiştir. DİSK'e katılmak isteyen sendikaların çokluğu ve işçi hareketlerinde görülen büyük bilinçlenme üzerine Genel Yönetim Kurulunun 12 Haziranda saat 10 da toplantıya davet edilmesi kararlaştırılmıştır. Genel Başkan Kemal Türklerin açış konuşmasından sonra DİSK'e üyelik için başvuran sendikaların durumu görüşülecektir. Bu arada hazırlanan çeşitli yönetmelikler üzerinde görüşmeler yapılacaktır.

Temsilciler de Toplanacak

DİSK Temsilciler Kurulu da aynı gün saat 14 de toplantıya davet edilmiştir. Temsilciler Kurulunun açılışından sonra Kararlar Komisyonu seçimi yapılacak, sonra da Genel Yürütme Kurulunun çalışmaları hakkında genel bilgi verilecektir.

Bu bilgiler ışığında genel görüşmeler yapılacak, Teşkilatlanma çalışmaları üzerinde durulacaktır. DİSK'in gelişmesi, DİSK'e karşı güçlerle mücadele konusunda bazı istişari kararlara varılacaktır.

Basın yayın çalışmalarının anlatılması ve bu konuda istişari kararlar alınmasından sonra eğitim ve dış ilişkiler konularında bilgi verilecek, bunu hukuk çalışmalarının anlatılması izleyecektir. Araştırma ve inceleme işlerinin açıklanmasından sonra çeşitli konularda tekliflerin tesbitine geçilecektir.

İkinci Gün Çalışmaları

Temsilciler Kurulunun ikinci gün çalışmalarında mali konu üzerinde durulacaktır. Bu arada daha

(Devamı 8 inci sayfada)

İşte bir kaç örnek

Her geçen gün, bugünkü iktidarın, işçilerden yana bir iktidar olmadığını göstermektedir. İşçi hakları, bir bir ortadan kaldırılmakta, yeni yeni kanun tasarıları hazırlanarak, işçiler, perişan durumda bırakılmak istenmektedir.

İşçi Hastahaneleri elden çıkarılacak

İkinci Beş Yıllık Plana konulan bir hükme göre, işçilerin alın terinden kesilerek kurulan Sigorta Hastahaneleri, Sağlık Bakanlığına devredilecektir. Böylece, işçiler, her bakımdan işkence yuvası durumunda olan hastahane kapılarında horlanacak, derdine derman bulamayacak, aradığı vakit, nöbetçi hekim, ya da ilaç bulamayacaktır. Sağlık Bakanının jet teftişleri, Devlet hastahanelerini Sağlık Bakanlığının devrinin ne demek olduğunu işçiler gayet iyi bilecektir. (Diğer sütunlarımızda DİSK Genel Başkanının bu konu ile ilgili demecini vardır)

İş Kanunu da işçiler aleyhine çıkarılıyor

İktidarın işçilere karşı olan tutumunu bununla bitmiyor. İş Kanunu, bir formalite meselesi yüzünden Meclise geri verilince, bütün sermaye sahipleri bunu fırsat bilerek, İş Kanunu, işçiler aleyhinde hükümlerle doldurma fırsatını buldular. İşçilerin kıdem tazminatı, tehlikeye girdi. Bütün işçilerin sigorta ve sosyal güvenlikten yararlanması öneldi. İşçilere, işverenlerin kolayca para cezası vermesi ortadan kaldırılmadı. İşçilere, hapis işverenlere para cezası yine ayakta tutuldu. (Bu konuda Lâstik - İş'in Senatörlere bildirdiği üteki sütunlarımızdadır)

Sosyete hanımları için tatil hakkı kaldırıldı

(Devamı 8 inci sayfada)

DİSK Genel Başkanvekili Mehmet Alpdündar'ın başkanlığında Yönetim Kurulu toplantı hâlinde. Bildiriyi hazırlıyor.

DİSK YÖNETİM KURULU YENİ KARARLAR ALDI

Genel Başkanvekilliklerine Mehmet Alpdündar ve Kemal Ayav seçildi

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Kısa adı: DİSK) Yönetim Kurulu İlk Toplantısını İstanbul'da 19 Nisanda saat 10.00 Türkler'in başkanlığında yapmıştır.

İki gün sürecek toplantı ile ilgili gündem kabul edildikten sonra, Yürütme Kurulunun çalışmaları hakkında Genel Başkan Türkler geniş bilgi vermiştir. Kemal Türkler, Yurt içindeki ve dışındaki işçi olaylarının ve genel durumun geniş bir tabiriyle yapmıştır. Memleketimizdeki sağcı basının DİSK'e yalana, bilgisizliğe ve iftiraya dayanan bir kampanya açtığını, buna karşı devrimci basının, yazar ve çizerlerin, işçilerin daha bilinçli olarak DİSK'i desteklediklerini bildirmiştir.

ULUSLARASI DURUM

Almanya'da işlerinden çıkarılan Türk işçilerinin feci

(Devamı 6. sayfada)

SAHTE İŞÇİ ÖRGÜTLERİ KARŞISINDA GERÇEK SENDİKALAR KURULUYOR

DİSK Yönetim Kurulu Bildiriyayınlayarak gerçekleri dile getirdi, Toprak Reformuna karşı çıkan, vergi yükünü emekçi halka yükleyen Hükûmetin tutumunu protesto etti

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Yönetim Kurulu ilk toplantısını 19 Nisanda yapmış, iki gün süren çalışmalardan sonra, aşağıdaki bildiriyi kamu oyuna sunmaya karar vermiştir.

İŞÇİLER, gittikçe artan hayat pahalılığı ve işsizlik altında ezilmektedir. Hükümet; ezilenleri, sıkıttıran bunalanları korucuyucu hiç bir tedbir almamakta ve Anayasaya uygun hiçbir reform yapmamaktadır. Üstelik Millet Meclisinde, emekçi halkın çıkarlarını savunanların azlığı yüzünden egemen çevreler, İş Kanununu, es-

kisinden de ağırlaştırarak edinilmiş hakları yok etmeyi başarmışlardır. Yine mutlu azınlık, devlet eliyle aşırı zengin olmak isteyen özel linyit kömürü sahiplerini koruyan bir tasarımı süratle kanunlaştırmıştır.

ASGARİ ÜCRET DÜŞÜK

Buna karşılık, işçinin asgarî ücreti, Anayasa ilkelerine uygun ölçüde hâlâ tesbit edilmemiş, hâlâ işsizlik sigortası çıkarılmamış, hâlâ tarım işçilerini koruyan bir yasa hazırlanmamıştır. Anayasanın öngör-

(Devamı 8 inci sayfada)

Kimya - İş yeni toplu sözleşmeler yapıyor

Kimya-İş Sendikası toplu sözleşme yapma çalışmalarına devam etmektedir. Son günlerde yapılan çalışmalar şöyle özetleyebiliriz:

AYGAZ A. Ş.

Türkiye Kimya Sanayi İşçileri Sendikası, AYGAZ A. Ş. işyeri işçileri adına yapılan Toplu İş Sözleşmesi ile üyelerine çok geniş imkanlar sağlamıştır.

Söyle ki, Yevmiyelere 4 lira zam, 230 kuruşluk asgari saat ücreti, her çocuk için ayda 10 lira çocuk zammı, her yıl okula giden çocuklar için 50, 100, 150 lira tahsil parası, yılda iki maaş ikramiye, peşin ödenen yıllık ücreti izin bedellerinin dışında 100 lira izin harçlığı, doğum, ölüm ve evlenme yardımları, ayrıca birçok sosyal yardımlar temin edilmiştir. Bölgedeki işçiler bu durumu takdirle karşılamaktadırlar.

WYETH LABORATUARI

Bu işyerinde çalışan işçilerin hepsi Kimya - İş Sendikasına üye olmuşlar, Sendi-

ka işyerinde Toplu İş Sözleşmesi çağrısında bulunmuştur. Bu çağrıya karşı Kimya İşkolunda kurulu sarı sendikalar itirazda bulunmuşlardır. Sözleşme yapılabilmesi için kanuni itiraz müddeti beklenmektedir. İşçiler üç yıl dir sendikaya girmelerine mani olmaya çalışan işverene gereken ders vermeye kararlı görünmektedirler.

BİRLEŞİK ALMAN VE SANTA FARMA

Bu işyerinde üçüncü devre Toplu İş Sözleşmesi yapmak üzere Türkiye Kimya - İş Sendikası çağrısı yapmıştır. Birleşik Alman ve Santa - Farma Fabrikalarında çalışan işçiler, Sendika etrafında bütün güçleri ile kenetlenmişlerdir. Kimya - İş'in bu çağrısına da Kimya - İş kolunda kurulu sarı sendikalar itiraz etmişler, bu itirazlar sonunda Bölge Çalışma Müdür-lüğünden alınacak yetki kararından sonra Kimya - İş Sendikası üyelerine yeni ve önemli haklar daha sağlanacaktır.

Deniz - İş Kanununda aksaklıklar

Rıza Kuas gemi adamları yararına bir çok tadil teklifleri yaptı, AP liler istekleri kabul etmediler

Deniz İş Kanunu yürürlüğe girmiştir. Ancak Millet Meclisinde yapılan müzakerelerde TİP Milletvekili Rıza Kuasın ve arkadaşlarının verdikleri deniz işçileri yararına olan bir çok değiştirme önerileri AP ve öteki partiler milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Rıza Kuas ve arkadaşları sandal, mavna, sat, salapur ya gibi deniz araçlarında çalışanların da kanun kapsamına alınmasını istemiştir. Kaptan ve zabıtların işveren vekili olmalarının önlenmesini savunmuş, çalışma belgesi gösteren gemi adamlarının deneme süresine tâbi tutulmalarını gerektirmediğini ileri sürmüştü, her tam 25 gemi adamına karşılık 4 sakat gemi adamını çalıştırmaları gerektiğini belirtmiştir. Bunlardan başka hizmet akdini işverenin feshetmesi halinde durumun gerekçesiyle birlikte gemi adamına bildirilmesi gerektiğini belirten TİP Ankara milletvekili ve DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi Rıza Kuas, bu durumda İş mahkemesi fesih hakkının kötüye kullanılması sonucuna varırsa işverenin, o gemi adamını yeniden işe almaya ve geçmiş ücretlerini ödemeye mecbur olmasını istemiştir.

KIDEM TAZMİNATI İESABI

Rıza Kuasın verdiği ve 20. maddeyle ilgili değiştirge önergesinde şöyle denilmek-

leydi:

«Hizmet akdinin gemi a-

lamı veya işveren tarafından

herhangi bir sebeple bozulması veya muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla çözülmesi halinde, işe başladığından itibaren her bir tam takvim yılı için gemi adamına 30 günlük ücreti tutarında bir tazminat verilir ve altı aydan sonraki müddetler yıla tamamlanır.»

Bu istek de Meclis çoğunluğunca kabul edilmemiştir. Aynı madde ile ilgili olarak Rıza Kuas «işverenin iflâsı halinde, kıdem tazminatı gemi adamlarına öncelikle ödenir» fıkrasının eklenmesini de teklif etmişti. 21. maddede ise şu hükmün verilmesini savunmuştu:

Hizmet akdinin işveren veya gemi adamı tarafından yurd dışında feshi halinde, işveren veya işveren vekili gemi adamını hizmet akdinin yapıldığı limana iade etmek ve gemi adamının iadeye ilişkin ve durumuna uygun yol, işe vesair zaruri masraflarını ödemek zorundadır.

İŞ SÜRESİ HAFTADA

40 SAAT

TİP Milletvekili ve DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi Rıza Kuas, gemi adamları için haftalık çalışma süresinin 40 saat olarak kabulünü istemiş, bu sürenin de haftada beş iş günü olarak kabul edilmesi için önerge vermiştir. Bu arada fazla mesai gerektiği zaman da şu hükmün kanunlaşmasını teklif etmiştir:

«Yapılacak fazla çalışmanın her saatine ödenecek ücret aylık para tutarının saat başına düşen miktarının bir katına yükseltilmesi suretiyle bulunacak miktardan az olamaz. Fazla çalışma süresi günde 3 saati geçemez ve vılda doksan iş gününden çok yapılamaz.»

gerçekler

İŞÇİNİN EĞİTİMİ VE İKTİSADİ KALKINMA

Yazan : Dr. Beşir HAMİTOĞULLARI
S. B. F. Asistanı

görmelidir.

Şunu belirtmek gerekir ki, işçi için öğrenim ve eğitim sadece iş dışında olmaz. Ayrıca «iş görürken öğrenme» şeklinin de çok etkili bir tarzda, görülmekte olan işin kalitesini yükseltebileceğini de unutmamak lazımdır. Şüphesiz ki böyle bir eğitim, yani işçinin işinin başında «kendi kendini eğitmesi», görülen işin şekline, kullanılan teçhizatın yapısına da büyük ölçüde bağlıdır.

Yeni ve daha mükemmel motorların tesisi, işçiyi kabiliyetlerini geliştirmeye zorlayabilir. Bunu başariyle başaramaması, başlangıç noktası olarak, sahip bulunduğu bilgiye bağlıdır. Bu da hiç değilse, kısmen görmüş olduğu okul eğitiminin seviyesine bağlıdır. Görülüyor ki, iş başında eğitim dahi, işçinin çalıştığı teknik teçhizatın ayrı olarak okul eğitiminin şekline ve etkilerine dayanmaktadır.

Bu kısa izahların da gösterdiği gibi eğitim, verim ve başarı için itici bir kuvvettir. Vücut sağlığının sürdürülmesi için de şarttır. Beslenme şekli hakkında bilgisi olmayan bir işçinin sağlığını koruyabilmesi ve sürdürmesi mümkün değildir. Görülüyor ki, eğitimin iktisadi kalkınmayı teşvik eden, sınırlayan direkt ve endirekt bir çok faktörlerle ilişkileri vardır. Eğitimin bu alanlardaki etkisini özetlemek gerekirse :

1 — Emek prodüktivitesi ile çalışma kapasitesini doğrudan doğruya etkiler,

2 — Teknik terakkiye imkân verdiği için dolaylı bir tarzda sermaye verimini etkiler,

3 — Yukarıda anılan her iki üretim aracının da tahsisini etkiler.

Oysa şimdiye kadar yeri geldikçe belirtmeğe çalıştığımız gibi, memleketimizde genellikle eğitim ve öğrenim ve özellikle işçi eğitimi, Türkiye'nin şu andaki ihtiyaçlarıyla ve kalkınmasının gerekleriyle çatışacak durumdadır. İşçi eğitimi yeni yeni ele alınmaktadır. Fakat bu eğitim, devlet kesiminde Milli Eğitim, Çalışma ve Sanayi Bakanlıkları tarafından ayrı ayrı ve kendi aralarında bir işbirliği yapmadan yürütülmektedir.

İşçi eğitiminin, işçi örgütleri tarafından da yürütülmesi gereklidir. Fakat genellikle işçi örgütlerinin işçi eğitimi konusundaki tutumları, işin biline varmaktan çok, işin gösteriş tarafına ağırlık verildiği intibayı yaratmaktadır. İşçide herşeyden önce belirli bir bilinci yaratmak, iş ve verimlilik ilişkilerini işçiye öğretmek, verimliliği arttıracak bir eğitime, işçinin işiyle, işçinin örgütüyle, işçinin işvereni ilişkilerini derinliklerle öğreten bir öğrenim, işçiyi sosyal ve ekonomik yönden hür kılan, onu iktisadi kalkınmanın dinamik bir dayanağı yapacak bir eğitim sistemi.

Bugün Türk işçisi, belirli, tutarlı, yeterli ve etkili bir eğitim ve öğrenimden yoksundur. Orada burada «Osmanlı» tarzında diploma vermekle son bulan dağıntık seminerler ve diğer çabaların verimli ve yaygın bir sisteme doğru geliştirilmesi temenniye değer.

İnsan gücü kaynaklarının eğitilmesi, iktisadi ve sosyal kalkınmanın vazgeçilmez bir şartıdır... Çünkü iktisadi kalkınmanın şartlarını hazırlayan, iktisadi kalkınmayı hızlandıran yenilemeyi ve bu yenileşmenin, toplumun bütün katlarında yayılıp yerleşmesini, eğitim sağlar.

Bu anlamdaki yenilikle, işçi kitlesi arasında büyük bir ilişki görülmektedir. Çünkü çoklukla işçilerin görevi, benzeri veya öncesi bulunmayan bir şeyi geliştirmekten çok, belirli bir duruma yeni bir işlemi (ameliyeyi) veya mefhumun uygulanabilmesi imkânını kavrayabilmektedir.

Diğer yandan ve bilindiği gibi, ekonomik gelişme ile teknik gelişim arasında da çok sıkı bir bağlantı mevcuttur. Prodüktivite (verimlilik) ile eğitim arasında da büyük bir ilişki vardır. İşçilerin bazı işleri yapabilmeleri için, hele etkili ve verimli bir tarzda yapabilmeleri için, muayyen bilgi ve belirli maharetlere ihtiyaçları vardır. Bu bilgi ve maharetler de ancak belli bir öğrenim ve eğitimle elde edilebilmektedir.

Türkiye gibi geri kalmış ülkeler, mesleki eğitim programlarını, kendilerinden çok farklı olan sanayileşmiş ülkelerin öz ihtiyaçları için hazırlanmış sistem ve usullerini hiç endişe etmeden kendi ülkelerine aktarırlarsa, hele sendikacılıkla işçi hareketlerinin çok yeni ve kendine has problemleri olduğu Türkiye gibi bir ülkede, meselâ sendikacılar, bize hiçbir yönden benzemeyen ayrı bir refah ortamı ve karışık problemlerinin şekillendirdiği A. B. D. sendikacılığını taklit eder, hele sendikacılar kendilerini eğitmek için A. B. D. ne sürekli gitmeyi bir politika hali ne getirirlerse, bütün bu çarpınların gerek işçi zümresine, gerekse memlekete çok yararlı olmayacağını söylemek yanlış olmaz. Çünkü her ülkenin, kendi endüstrisi, teknoloji ve üretim metodlarının ihtiyaçlarına ve iktisadi kalkınma aşaması gereklerine cevap verecek tarzda özel ve etkili sistemler kurmaları ve geliştirmeleri zorundadır. Nasıl muayyen bir bitki veya bir meyve ağacını her toprakta yetiştirmek mümkün değilse, bizden her yönden çok farklı bir ülkenin eğitim sistemini ve sendikacılık örneğini alırken, taklit ederken, işin vahametini unutmamak ve alınan şeyin geliştirilmek istenen konuyu kısırlaştırabileceğini, hattâ öldürebileceğini hatırlamak lazımdır.

İktisadi kalkınma doğrultusunda bir genel eğitim ve yerli, ulusal özelliklere uygun bir işçi eğitimi sistemini tesbit edip, geliştirmek ve yaymak gerekir. Ülkemizde özellikle mesleki eğitimin çok ayrı ve önemli bir konu olduğunu belirtmek isterim.

İşçilerin mesleki eğitimini sağlamak ve onları sürekli olarak eğitime yöneltecek tedbirlerin alınmasında gerek hükümetin, gerekse işçi örgütlerinin dinamik bir politika izlemeleri gerekir. Meslek eğitimi görmüş kalifiye işçiler, bu maharetlerini uygulayabilecek ve geliştirebilecek alanlarda çalışabilmeli, çalıştırılmalıdır. Öğrenim ve eğitim için işçi özendirilmeli, teşvik

İşçi Gözüyle UTANIN EFENDİLER

Ertuğrul ALTAY
Kimya-İş İst. Şube Sekreteri

Memur bozuntusu kafalı ve hâlâ 1946 güdümlü Sendikacılığın hareket eden kişiler bugün sorumsuzca ahkâm kesmektedirler.

— Kutsal çalışma barışı,
— İşçi, işveren elele,
— A. I. D. (Amerikan Hükümeti ve işverenleri yardım Heyeti) ve Türk - İş elele gibi, daha birçok zıvalar.

Utanın efendiler:

Hızla ilerleyen uygarlığa ve hızla uyanmağa çalışan TÜRK İŞÇİSİNE en büyük kötülüğü yapmaktasınız. Yapmak istediğiniz bütün kötülükleri bilerek ve inanarak yerine getiriyorsunuz.

Sizler de, sizin ağabeyleriniz olan işverenler de ve 20. yüzyılın en büyük sömürücüsü olan Amerikan hükümetleri de pek âlâ bilmektesiniz ki:

İşçiler kendi dâvalarına ancak, kendileri sahip çıkarlarsa sömürilmekten kurtulabilirler. Ve en önemli olanı şudur ki:

İşçilerin sadece Sendikalarının içinde teşkilatlanmaları yeterli değildir. İşçilerin sınıf bilincine ermeleri ve kanunları gene kendilerinin yapmaları şarttır.

Türk işçi sınıfı hızla uyanmağa devam edecektir.

Kendisini yıllarca kişisel çıkarları yüzünden uyutanlara gereken ders verecektir.

Üç - beş Amerikan ekşisine, seyahatlere ve gizli kapaklı çıkarlarınız uğruna, Türk emekçi sınıfına ihanet etmektesiniz.

Bay Halil Tunç,
Dergilerde açıklanan durumunuzdan utanmıyor musunuz?

Geril kalmış ve açıkça sömürülen bir ülkenin, bir işçilerin hangi devletten olursa olsun (hele yabancı bir ülkenin ordusundan) günde 300 TL. yevmiye alması doğru mu, dur?

Belki bu hareketiniz kanunların boşluklarına ve elinizde bulunan kılıflara uygun olabilir. Tıpkı ikili anlaşmalar gibi.

Yaptıklarınızın doğruluk derecesini size ve çocuklarınıza gelecek kuşaklar bildirecektir.

Türk işçi sınıfının sırtına değil gömleğinden farksız olan Amerikan yapısı usak zihniyetli Sendikacılığı uygulamaya çağız.

Yokluklar içinde yoksul işçi sınıfına hizmet etmeğe çalışacağız.

Türk işçi sınıfı bir kutsal kurtuluş savaşı içindedir.

Bu kutsal kurtuluş savaşından mutlaka biz galip çıkacağız.

Yoksa Damat Ferit'le, Vahdettin kalmışlardır.

Yoksul ve sömürülen vurdumuzun halkına son gücümüze kadar mutluluk ve özveriyle sağlamak için uğraşacağız.

Tek güvencimiz, kaderini çorak Anadolu topraklarına ve emeğine bağlanmış olan Türk işçi ve kövli sınıfıdır.

Yoksa, ağalar, işverenler, yabancı sömürücüler, A.I.D. (Amerikan Yardım Heyeti) ve Amerikan hava kuvvetlerinin 300 liralık güldeliği değildir.

Yantıklarınızdan utanın efendiler.

Ertuğrul ALTAY
KİMYA - İŞ İST. ŞUBE
SEKRETERİ

Midil - Tipi grevi başarıyla sonuçlandı

Kimya-İş Sendikası, grevde geçen günlerin ücretinin işverene ödenmesini sağladığı halde işçilere grev süresince yaptığı yardımları da geri istemedi

Türkiye'de ilk olarak grevde geçen günlerin ücretini işveren, grevcilere ödeyecek,

28 Mart 1967 Salı günü başlayan Cevizli'de kurulu olan Midil - Tipi Ziraî İlaçları A.Ş. fabrikasındaki grev 17 Nisan 1967 günü grevci işçilerin ve KİMYA - İŞ SENDİKASI'nın zaferiyle sonuçlanmıştır.

Grevci işçilerin tam bir disiplin içinde, KİMYA - İŞ SENDİKASINDA örgütlenmeleri sonucunda işverenden, üstün haklarını almışlardır.

DİSK'in (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) desteklediği grev boyunca, Türkiye Maden - İş Sendikası başta olmak üzere kardeş sendikalar tarafından grevciler devamlı olarak ziyaret edilmişlerdir.

Bu arada KİMYA - İŞ İZMİR ŞUBESİ - KİMYA - İŞ ÜYESİ BULUNAN AYGAZ İŞÇİLERİ, KİMYA - İŞ TARUSUS ŞUBESİ grevcilere başarı telgrafları çekmişlerdir.

KİMYA - İŞ SENDİKASININ üyeleri olan, Birleşik Alman İlaç Fabrikası, Türk - Hoechst Fabrikası ve çeşitli grevcileri gruplar halinde fabrikaların işçi ve temsilcileri ziyaret ederek, birlikte yemek yemişler ve millî oyunlar oynamışlardır.

Kartal bölgesinde bugüne kadar bütün işçi hareketlerini ve grevleri kırabilen işverenler, bu sefer bilinçli KİMYA - İŞ üyelerine boyun eğmek zorunda kalmışlardır.

GREVDE GEÇEN GÜNLERİN ÜCRETİ

KİMYA - İŞ SENDİKASI Türkiye'de ilk defa grev süresi içinde geçen günlerin ücretinin işverence ödenmesini sağlamıştır. Hatta Kimya - İş Sendikası Türkiye'de ilk defa bu sonuca varmasına rağmen grev süresi her haftasında işçilere ödediği yemek paraları ve haftalık 75'er liranın sendikaya geri verilmesini de düşünmemektedir. KİMYA - İŞ SENDİKASI, Kartal bölgesinde başarıya ulaşan ilk grevi yapmıştır.

KİMYA - İŞ SENDİKASININ etrafında inançla birleşen işçi kardeşlerimiz tam bir disiplinle GREVLERİNİ BAŞARIYA ULAŞTIRMISLAR.

Grevci işçi kardeşlerimiz, «Türkiye» de grev yapılamaz, işçiler cahildir, diye işveren uşağı gibi konuşan sendikacılarla bu başarıları ile gereken dersi vermişlerdir.

GREVİN İŞÇİLERE SAĞLADIĞI HAKLAR :

ÜCRETLERE ZAM : 9,20 (1 Ocak 1967 tarihinden bu yana ödenecek.)

ASGARİ ÜCRET : 16 lira.

İKRAMIYE : 1967 yılında 1 aylık, 1968 yılında 2 aylık.

ÇOCUK PARASI : Ayda her çocuk başına 25 lira.

KIDEMİ TESVİK İKRAMIYESİ : 5 yıllık işçilere 400 lira, 10 yıllık işçilere 750 lira.

ÜCRETLİ İZİN PRİMİ : İzin ücretinden başka olmak kaydıyla her haftası için 75'er lira üç hafta izine çıkacak işçi normal ücretinin dışında 225 lira alacak.

DİSİPLİN KURULU : İşverenin istediği gibi işçi çıkarmasını önlemektedir.

Grev katılan 41 işçiyi işveren 13. madde gereğince tazminat ödese bile hiç bir şekilde işten çıkartamaz. 16. maddeye göre tazminatsız çıkartmak gerekirse, Disiplin Kurulunun karar vermesi gerekir.

Yirmi gün müddetle polis, grev bozguncuları ile ve çek-

Kimya-İş Genel Başkanı Nejat Akbay, Grev yerinde, organizatör Mustafa Burukla bir polis memurunun konuşmasını izliyor ve işçilerin haklarını koruyucu müdahalede bulunuyor.

Grevciler Petrol-İş'e üye olan işçileri bildiriyle uyardılar..

İşçi Sendikasının zenginliği, parası değil, uyanık bilinçli üyeleridir.

Midil-Tipi Tarım ilaçları işyerinde grev yapan işçiler, aynı işkolundaki bir kısım işyeri işçilerine önemli bir bildiri hazırlamışlardır. Grev başarıya götüren işçiler, Kimya-İş'in toplu sözleşmesiyle birçok hak elde etmişlerdir. Grevcilerin uyarısını aynen bildiriyoruz:

MİDİL TİPİ GREVCİLERİNİN BİLDİRİSİ:

Bu bildirimiz ile Kartal Bölgesinde kurulu olan EAS AKÜ, AGRO MERCK, KİMYAGERLER TARIM İLAÇLARI, KORUMA TARIM İLAÇLARI, FAR - GLASS KİMYEVİ MADDELER PERİ AKÜ ve BP KARTAL DEPOSU işyerlerinde çalışan işçi kardeşlerimize seslenmek istiyoruz.

Midil - Tipi Tarım İlaçları işyerinde KİMYA-İŞ SENDİKASININ yönetiminde başarılı bir grev yaptık.

Grev sonucunda isteklerimizin tamamına işveren «vet» demek zorunda kaldı. Aldığımız haklar kadar KİMYA-İŞ SENDİKASI'nın dayanışması da önemlidir.

KİMYA - İŞ SENDİKASI Sözleşmeye başlamadan önce Temsilcilerimizle beraber bizi toplayarak isteklerimizi tespit ettiler.

Talepnamayı hazırlayıp bize tekrar açıkladılar ve gözümüzün önünde işverene verdiler.

Toplu İş Sözleşmesinin müzakerelerine Temsilcilerimizle beraber bizi de soktular.

Grev sırasında vazifelerin büyük bir kısmına Temsilcilerimiz sorumlu olarak katıl-

dılar. Grevin İdare Amirliğini: Turan Karadağ, Grevin Muhasipliğini: Abdullah Yılmaz, Grev Komitesi Başkanlığını: Hüseyin Çelep yaptılar.

Ancak zor durumlarda Sendika Yetkilileri yönetimi ele aldılar.

KİMYA - İŞ SENDİKASI grevi kaldırırken ve Toplu Sözleşme imzalarırken gene hepimizin fikrini aldı.

Duyduk ki sizler PETROL İŞ SENDİKASINA üye imişsiniz.

Toplu Sözleşmeleri işçilerin haberi olmadan imzalayan ve aldığı 3 kuruşu merasimle açıklayan Sendikadan hepimiz şikâyetçi imişsiniz.

Zenginliği ile öğrenen Petrol - İş'i biz grevci işçiler yakından tanırız. Bizi Sendikalarına davet ettiler, gittik fakat bize tüzük bile vermediler.

— Her halde korktular, dedik.

— Dahası da var, grev sırasında bir kere daha öğrendik ki fakir ve gariban işçilere en büyük zarar işverenlerden ve «zengin» diye öğrenen Petrol - İş gibi gizli kapaklı Sendikalardan gelirmiş.

Kendini zengin saan Petrol - İş Sendikasına hatırlatım,

«Bir işçi Sendikası'nın en büyük zenginliği, uyanık ve inançlı üyeleridir. Yoksa dışarıdan aldığı paralar ve arabalar değildir.»

Sevgili İşçi Kardeşlerimiz, Hepinizi gerçek işçi Sendikası olan KİMYA-İŞ'in çatısı altına davet ediyoruz.

Sevgilerimizle
GREVCİ İŞÇİLER

şitli oyunlarla karşı karşıya gelen, KİMYA - İŞ SENDİKASI üyeleri, inançla mücadele ederek geleceklerini garanti altına almışlardır.

İşçilerin Haklarını Yitirten Bir İş Akdi

Koç Holding'in böyle bir yola gitmesi üzüntü yarattı

Ankara'da kurulu Koç Holding'e ait Ansan Ltd. Şti. işyerinde çalışan işçiler Türkiye Kimya Sanayii İşçileri Sendikası üyeleridir.

Bu işyerinin patronu işyerinde çalışan işçilerden aşağıda göreceğiniz yüzkarası belge almaktadır. O işveren işçilerinin sırtından milyonlar kazanmakta, fakat Pazar, Bayram yevmiyeleri ile fazla mesai ücretlerini işçilere vermemek için ne çareler düşünmektedir.

İşverenin bu hareketini işçiler mahkemeye intikal ettirmişlerdir.

İşçilere zorla imzalatılan iş akdi şudur:

İstihdam edilmekte bulunan Ankara Sanayi İşletmeleri Ltd. Şti.'nden normal mesai (ki çalışmadığım Pazar ve genel tatil yevmiyeleri dahildir), karşılığı olarak ayda 680.— TL. sı ücret alacağım.

Bundan başka yapacağım fazla Pazar ve genel tatil günleri mesai karşılığında bana ayda 170.— TL. ödenecektir.

Su duruma göre Ansan Ltd. Şti.'nden normal ve fazla Pazar ve genel tatil mesalleri için bana ayda cem'an yekün 850.— TL. ödenecektir.

Yukarıdaki şartlarla işbu çalışma akdini kabul ettiğimi, Şirketten her ne suretle olursa olsun başka ücret veya fazla Pazar ve genel tatil, fazla mesai ücreti adı altında herhangi bir şey talep etmeyeceğimi beyan ederim.

KARTAL'DA GİZLİ TOPLANTI

Kimya - İş Sendikasının Midil - Tipi Tarım İlaçları işyerinde uyguladığı başarılı grevden KARTAL BÖLGESİNDE bulunan işverenler fena halde ürkmüşlerdir.

Grevin başarı ile sonuçlanması üzerine PERİ AKÜ FABRİKASI'nda geç saatlere kadar toplantılar yapılmaktadır.

Toplantılara :

Mutlu Akü Fabrikası personeli Müdürü Hamdi Günay, Agro - Merck Tarım İlaçları, Koruma Tarım İlaçları, EAS Akü Fabrikası, HEKTAŞ Tarım İlaçları işyerleri yetkilileri katılmışlardır.

İşverenler Sendikasının yönettiği toplantılar hakkında herhangi bir bilgi dışarıya sızmamıştır.

Midil - Tipi grevi bu bölgedeki işçilerin morallerini geniş ölçüde takviye etmiştir.

Gıda-İş Genel Başkanı ve Tekirdağ (TİP) Milletvekili Kemal Nebioğlu, sendikaların 20. Genel Kurulunda açış konuşmasını yaparken.

Gıda - iş yeni çalışma dönemine girdi, güçlü bir mücadele veriyor

Kemal Nebioğlu yeniden başkan seçildi, Mekta'da işçilerin hakları çiğneniyor, Gıda-İş, işçilerin haklarını savunuyor

Türkiye gıda sanayiye İşçileri Sendikası'nın 20. GENEL KURULU, 7 Mayıs 1967 pazar günü saat 10.00'da Beyazıt Nis Döğün salonunda toplandı. Başkanlığını Celâl Beyaz an yaptığı kongre son derece sakin ve sessiz geçti. Delegele- rin yöneticilerine olan güven- leri yüzünden kongre aynı gün saat 17.30'da sona erdi. Yapı- lan Seçimler sonucunda: Ge- nel merkez yönetim kurulu, Denetim ve onur kurulları şö- le teşekkül etti:

YENİ YÖNETİM KURULU:

Kemal Nebioğlu, Erdoğan Özen, Ahmet Ertan, Yurdakul Gözde, Erdoğan Kalıpcıoğlu, Aziz İğnak, Öbrahim Atlas, Ali Okan, Halûk Ökten, A. İhsan Meriv, Süha Okan, Fethi Boyacıoğlu, Halil Uç, Alaattin Demircioğlu, Cafer Turgut, Gürsel Akay, Nurhan Tutekin, Hüseyin Çetinkaya, Kamil Ak- tas, İbrahim Balci, Nazif Ka- baali.

DENETİM KURULUNA SEÇİLENLER:

Bahattin Güner, Fikret Şıl- dir, Necati Mik.

ONUR KURULU

Onur Kuruluna sendikaların kurucusu ve bir numaralı si- gortalı işçi olan Zühtü Tetey ile Ahmet Baştürk ve Hasan Başak'a getirildi.

YENİ YÜRÜTME KURULU

Sendikaların yeni Yürütme Kurulu da yönetim kurulu i- çinden seçilerek şöyle teşek- küllü etti: Genel Başkanlığa Tekirdağ Milletvekili (TİP) ve DİSK Yürütme üyesi Kemal Nebi- oğlu, Genel Başkan vekilliğine Aziz İğnak ve İbrahim Ba- tı seçildiler. Genesekreterli- ğe de Yurdakul Gözde ile Er- doğan Kalıpcıoğlu getirildiler. Erdoğan Özen Genel Sayman- ı, İbrahim Atlas da Genel Veznedarlığa seçildiler. Böy- lece, Yeni Yürütme Kurulu, Kongreden aldığı ilhamla ye- ni bir çalışma dönemine gir- miş oldular.

MEKTA'NIN MARİFETLERİ

Gıda - İş Sendikası, Ah- met Muşlu'dan kurtarmak is- tedideki MEKTA (Fruko - TA- MEKO) Ticaret A.Ş. işyerinde çalışan emekçilerin hakları i- çin, bir yıldan beri çaba gös- tirmektedir. Ancak, anılan iş- yeri toplu iş sözleşmesinin, Ahmet Muşlu tarafından ya- zılmış bulunması ve sözleşme-

nin 31 Temmuz 1966'da sona- ermesine rağmen, Ahmet Muş- lu tarafından bir yıl uzatıl- mış olması Gıda - İş'in ö- nündeki en büyük engeldir.

Bu işyeri, 3008 sayılı iş ka- nunu ile işçilere tanınmış bu- lanan asgari hakları bile ver- memektedir. Bugün de eme- ğinden başka serveti olma- yanların haklarını gasbedebil- mek için, her türlü davranış- ta bulunmayı mübah saymak- tadır.

İşte, çalışanların kanuni hak- larını istemeleri üzerine, iş- verenler, yapabileceklerinin kü- çük bir örneği 20 Nisan Per- şembe günü, MEKTA A.Ş.'nin Yeni Londra Asfaltı Merter Sitesi yanında kurulu işyerin- de verdiler.

20 Nisan sabahı, işçiler ka- nunsuz olarak yaptırılan fazla mesailerin, hiç olmazsa ücret- lerinin ödenmesi talebinde bu- lundular. İşveren vekilleri, tü- yü bitmemiş yetimlerin hak- larını ortaya çıkaracaklarına, işçilerden bu kerre de boş ka- ğıtlara imza atmalarını istedi- ler. İşçi kardeşlerimiz boş ka- ğıtlara imza atmayınca, bu se- fer imza atmayanlara iş ver- mediler. Bütün bunlar yetmi- yormuş gibi, savcılığa mür- caat ederek işçilerin kanun- suz grev yaptıklarını ileri sür- düler.

İşverenler, olayın adaletle in- tikal ettirmelerine rağmen, kendilerine 5 emekçiyi olayın tahrikçiliğiyle - suçlayıp iş- akitleri kanununun 16. maddesi- ne göre feshettiler.

Çalışanların, yasalar önün- de suçlu olup olmadıkları bel- li değilken, işverenler yasalar üstü bir eylemde bulunmak- tan zerrece çekinmemektedir- ler.

Herhalde yasaların kendileri tarafından yapıldıklarını bil- diklerinden olacak.

Fakat, Gıda - İş'in bu işyeri ile olan mücadelesi burada bit- memiştir. Çünkü yeni başlamış- tır. Emekten yana bir düzen kuruluncaya kadar da sürecek- tir.

Gıda - İş Sendikası, dünya- nın ünlü Monopollerinden NESTLE'nin Türkiye'deki işye- riyle ikinci dönem toplu söz-leşme görüşmelerine Haziran ayı içerisinde başlayacaktır.

Toplu sözleşme hazırlıkların- dan olmak üzere Gıda - İş Sen- dikası, bir seri Konferans dü- zenlemiş bulunmaktadır.

Bilim adamları DiSK'in tuttuğu yolu haklı buluyor ve geliştireceğini biliyor

"Partilerüstü politika,, ilkesinin tutarsızlığını kabul eden Prof. Cahit Talas fikirlerini açıkladı

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Kısaca DİSK) ilkeleri- ni, amaçlarını açıklamış ve geniş bir uyandırma, sı- nıf bilincine erdirmeye ça- lışmasına koyulmuştur. DİSK'in kuruluşu, Türk- İş'i müthiş telâşlandırmış ve il il, jurnalcı ekipleri kurdurarak DİSK hareke- tini hiç değilse yavaşlat- mak için bir yandan da if- tira kampanyasına giriş- miştir.

DİSK'İN KURULUŞUNDAN SONRA

Oysa DİSK'in kuruluşu ve DİSK'in amaç ve sendi- kacılık felsefesi, bilim a- damılarınca olduğu kadar ilerici basın ve yazarları ve çizerleri tarafından da çok olumlu karşılanmıştır. Milliyet gazetesinde «Türk- İş ve DİSK» ön başlığı ile sendikal ve partiler açısın- dan ele alınan konu önem- li gerçeklerin açıklanma- sına ve bilinmesine yardım etmiştir. Eski Çalışma Ba- kanlarından ve Sosyal Si- yaset Kürsüsü Profesörü Dr. Cahit Talas, Milliyet de çıkan yazısında şunları açıklamıştır:

PROF. CAHİT TALAS'IN GÖRÜŞÜ

«Türk-İş, sendikacılık hareketinin «partiler üstü» bir politika gütmesini, bir siyasî parti ile ilişki kur- mamasını, geleneksel fonk- siyonu içinde kalmasını, toplumun tüm sorunları karşısında görüş tesbit et- mekle beraber, bunları ger- çekleştirmek için bir «Ak- siyon» içine girmemesini savunmaktadır.

Buna mukabil DİSK'e göre sendikacılık hareketi nin geleneksel fonksiyonu

devam etmeli, fakat parla- mentoda doğrudan doğru- ya söz sahibi olması şimdi birinci derecede önem ka- zanmıştır.

Yeni Konfederasyonun başkanı, «Biz işçi sınıfının çıkarlarına en uygun prog- ramı savunan, Meclis içi ve dışı çalışmaları ile bu prog- rama bağlı kaldıklarını gösteren partiyi tutacağız» diyor. Yüze çıkmış bulunan temeldeki ayrılık burada başlamaktadır.

BİR BİLİM ADAMINA YAKIŞAN AÇIKLAMA

Biz yakın zamanlara ka- dar, birinci görüşü savun- mustuk. Fakat bazı neden- lerden ötürü bu görüş üze- rinde ısrar etmenin sakın- cılı olacağı kanısına ulaştık. Bir kere, iktidarda bu- lanan partiler, şüphesiz kendi çıkarları açısından, haklı olarak, sendikacılık hareketini nüfuz ve etki altına almaya çalışmaktadırlar. Bunda bir dereceye kadar da başarıya ulaşıl- maktadır. Böyle bir geli- şim ve oluşum, sendikacı- lık hareketini hareketsiz-liğe götürmekte, sonunda işçilerin ve aydınların gö- zünde değerini yitirmekte ve bölünmeler için ortam hazırlanmaktadır. Diğer taraftan bu nedene bağlı olarak sendikacılık hare- keti geleneksel fonksiyon- nun çerçevesi içine sıkışıp kalmaktadır.

Türk toplumunun içinde bulunduğu şartlar, bu dar çerçevenin kırılmasını ve yeni bir anlayışa ulaşılma- sını gerekli kılmaktadır.

İŞÇİLERE YAKIŞAN DAVRANIŞ

Prof. Dr. Cahit Talas bu arada şunu ortaya koymak- tadır:

«Partiler karşısında ba- ğımsızlık sloganı bugünkü Türk ortamında işçi sınıfı- nın menfaatleriyle bağdaş- mazlık halindedir. İşçi sı- nıfının da siyasî hayatımız içinde, önemli ölçüsünde rol ve söz sahibi olmak is- temesi hakkıdır. Bu, teşvik de edilmelidir. Böyle oldu- ğu takdirde, parlamenter sistem mükemmelliğe ula- şır. Sendikacılık hareketi bu oluş içindeki görevin- den kaçamaz.»

DOÇ. Dr. METİN KUTAL'IN GÖRÜŞÜ

İktisat Fakültesi Fikir Kulübünün düzenlediği «Türkiye'de İşçi Hareket- leri» adlı konferansta Do- çent Dr. Metin Kutsal işçi hareketlerini ülkemiz içe- rinde gelişimini anlatarak bugüne kadar gelmiş ve DİSK kuruluşunu anlat- mıştır.

YENİ KURULAN KONFEDERASYONUN ŞANSI NEDİR?

Olaya bu soru ile giren Kutsal, durumu Türk-İş yö- neticileri gibi bir parçalan- ma olarak nitelendirmemek gerektiğini ortaya koymuş ve bu ayrılışın özünün bir doktrin farkı olduğunu belirtmiştir. Ancak bu gö- rüş ayrılığının kişisel gö- rüş ayrılığı olmadığı için işçilere bu şekilde açıklan- masıyla başarısının birbiri- ne bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Puluralist (çok- lu) sendikacılık anlayışının bir neticesi olarak kurulan DİSK'e karşı, Türk-İş'in tutumunda kişisel plandan çıkarak doktrin alanına kayması gerektiğini belirt- miştir. Ancak bu ortamda işçiye yararlı sendikacılı- ğın yapılabileceğini de an- latmıştır.

Lâfa Bakın

Türk-İş'cilerden yeni yeni inciler...

Türk - İş'in kurduğu jurnal ekipleri var ya.. Bunlardan Sivas ili Sen- dikalar Mahalli Komitesi adını taşıyan, geçenlerde bir bildiri yayınladı. Türk- İş'çiler olarak görüşleri- ni anlatırken şu inciyi döktürdüler:

«Sefaletin var olduğu yerde, refahın tehlikede olduğuna inanan Türk - İş ve ona bağlı kuruluş- lar, sefaleti azaltmak yo- lunda kanuni mücadelele- rine devam edeceklerdir.»

Biz demiyor muyuz?

Türk - İş, işverenlerin uy- dusu diye. Baksanıza, hem sefaletin olduğunu kabul ediyor, hem de refah için- de olanların tehlikeye düş- memesi için çalışıyor. Çalı- şması sefaleti yok et- mek için değilmiş... A- ZALTMAK içimmiş!

Daha beter olsun!

BU DA BAŞKASI

Türk - İş'in Dördüncü Bölge Temsilciliğinde top- lanan mahalli Sendikalar Başkanları da, bir ortak bildiri yayınladı. DİSK'çiler, politika ile uğraşı- yor, TİP'ten milletvekili ol-

mayı arzuluyorlarmış. Ya kendileri ne düşünüyor- mus, biliyor musunuz?

Hadi, beraber okuya- lım:

«Arzu edilen iktisadi güce kavuştuğumuz za- man, siyasi güç olma- sını bilir, hiçbir zaman SI- YASİ POLİTİKA ile sen- dikal politikayı birbirine karıştırmamak azminde- yiz.»

Ekonomik güce sahip olmak için Parlametoda çoğunlukta olmak gerek- tiğini kavrayamayan bu kişiler, züğürt oldukları için, siyasi güç olmaya kalkıyorlarmış, iktisa- di güce - bu gidişle - ka- vuşurlarsa, o zaman si- yasi güç olmasını bilir- lermiş... Ve de şu «azm- leri» varmış: SİYASİ POLİTİKA ile sendikal politikayı birbirine ka- rıştırmamak! Sevsinler, emi?

Sendikaların asgarî ücrette söz hakkı alınıyor, işverenler yine korunuyor

Lâstik-İş Sendikası, sendikacılık çalışmalarına darbe indiren bu tasarının kabul edilmemesi için bütün senâtlere uyarıcı mektup gönderdi

İş kanunu tasarısının, işçi sınıfı aleyhine olarak, hazırlanmış bütün Devrimci Sendikalar bilmektedirler.

Lâstik - İş, bu feci tasarımı durdurabilmek için, kendi çapında direnme kampanyasına girişmiş bulunmaktadır.

B.M.M. sinde görüşülüp Senato'ya geçen tasarı, özellikle asgarî ücret konusunda, sendikacılık hareketini kökünden baltalamak niyetiyle dir

Çünkü işçi haklarını savunmak Sendikaların temel hakkıdır. İşte tasarı Sendikaların bu müstesna haklarını elinden alarak, «Ankara'da en çok temsil yetkisini, hâiz en üst kuruluş»a vermektedir. Maddeyi hazırlayanların, a-yıp olmasaydı adını bile yazacakları bu kuruluşun kim olduğu malumdur.

Lâstik - İş bir bildiri ile bu maddenin değiştirilmesi için, Senâtlere uyarış bulunmaktadır

Lâstik İş genel sekreteri Kemal Ayav'ın bu uyarı mektubunu aynen yayınlıyoruz:

SAYIN SENATOR!

Yeni iş kanunu tasarısı, asgarî ücret konusunda fevkalâde hatalı bir şekilde tanzim edilmiş bulunmaktadır. Sendikamız hem halkın hayatini ve sağlığını çok yakından ilgilendiren hem de sendikacılık faaliyetini darbeleyen bu maddenin yeniden gözden geçirilmesi amacıyla siz Senâtlere başvurmayı uygun bulmuştur. Tasarının 33 ncü maddesi mutlaka değiştirilmelidir. Çünkü:

Asgarî ücret halkın eline geçen en az paranın miktarını tavin ve tesbit ettiği için bütün halk oyunu yakından ilgilendiren, fakat şimdiye kadar önemli bir türlü anlaşılammış bir konudur. Halkın eline geçen en az paranın sınırı pek açıktır ki, memleketimizdeki huzuru düzeltilecek veya bozabilecek bir hayatıye taşımaktadır. Nitekim, şimdiye kadar asgarî ücretlere gerektiği kadar önem verilmediği için huzursuzluk azalacağına artmış, demokrasieye olan inançlar zedelenmiştir.

Tasarıdaki madde, bu önemli gerçek hesaba katılmadan kaleme alınmış bulunmaktadır. Oyu ile Yüce Meclise girdiğiniz halkın bu çok önemli meselesinde hemen teşebbüse geçeceğinizi biliyoruz. Konuyu size açıklamak isteriz.

Asgari ücret, eski kanuna bakılarak gerektiği gibi düzenlenmeden geçirilmiştir. Nitekim, bu yüzden hiç bir kritere bağlanmayan asgarî ücret meselesi kısa zamanda işverenle işçi arasında bir pazarlık konusu haline dönüşmekte; Pek tabii işçiler, işverenin ağır baskısı altında sağlık ve hayatıyet dışı bir kötü yaşamaya razı edilmektedir. Yurddaşları bu elim durumdan kurtarmak, bir amme düzeni meselesi olduğu için, siz senâtların başlıca görevi sayılmak gerekir. Ana yasamız tam üç madde ile (madde 11, 42, 45) ardarda asgarî ücret üstünde durmuştur. Çünkü asgarî ücret bir anlamda Türkiye'nin hayat standartıdır. amme düzenidir.

Asgari ücret Komisyonunun takdirleri, ilmi kriterlere dayandırılmalı, bu husus, kanun maddesinde belirlenmelidir. Özellikle Devlet Plânlama Dairesinin yıllık fiyat istatistikleri ile Komisyonun bağlı bulunduğu iyice belirlenmelidir.

SAYIN SENATÖR;

Ayrıca tasarının bu maddesi sendikacılık faaliyetimizi baltalayan bir busus da taşımaktadır. İşçilerin her türlü haklarını savunmak, sendikaların meslek hakkıdır. Ve bu hak, kanunlarla da kabul edilerek bir müstesna hak haline gelmiştir. Durum böyle iken, işçinin asgarî ücretlerini savunmakta, sendikaların bu haklarını kanun elimizden alarak, Merkezi Ankara'da olan belirli bir konfederasyona bırakmıştır. Asgarî ücret konusunda teknik bilgileri ancak sendikalar en iyi olarak bilebilirler. Federasyonlar, yapıları itibarı bu teknik bilgilerle ilgilenebilirler. Madde bu durumu ile yurdumuzda belirli konfederasyonun tekelini sağlamak amacıyla hizmet etmektedir.

Bütün bu gerekçeler ışığı altında tasarının 33 üncü maddesinin ekte belirtildiği gibi değiştirilmesi için haklı müdahalelerinizi bütün işçilerle birlikte bekliyor ve derin saygılarımızı sunuyoruz.

Bu hayırlı müdahalenizi işçi kitlelerine tek tek anlatacağımızı özellikle belirtmek isteriz.

Genel Sekreter
Kemal Ayav

Yeni Sendika

(Baştarafı 2 ncı sayfada)

tinirse, gayesinden uzaklaşmış ve meşruiyetini kaybetmiş olur

Gayesinden uzaklaşmış ve meşruiyetini kaybetmiş bir işçi örgütüne bağlı kalmak ise, işçi haklarından yana olan ve bu haklarını taslatmam isteyen kişiler için, işçi sınıfına ihanetten başka bir sev

veçildi

Evvelce bağlı bulunduğu, müz Türkiye Deri İş Sendikası, biz işçilerin haklarını koruyamıyacak duruma geldiği işçiler koptuğu içindir ki, haklarımızı layiki ile korumak amacı ile yeni bir sendika kurmuş bulunmaktadır.

İş Kanununda yer alması istenen işçiden yana madde teklifleri

Lâstik - İş Sendikası, İş Kanununda yer alması istediği teklifleri şöyle açıklamıştır:

İş Kanununun 33 ncü maddesi a ve b bendlerinin:

a) Bendinin: «Bu kanuna göre işçi, Deniz - İş Kanununa göre Gemi Adamı, 5953 sayılı kanuna göre gazeteci sayılanlarla, tarım ve ev hizmetlerinde çalışanların ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için, ilgili iş kolunda en çok üyeyi temsil eden Sendika veya ilgili bölgede en çok üyeyi temsil eden Federasyonun isteği üzerine, her iki yılda bir en az bir kerre Çalışma Bakanlığınca bütün bölgeler ve bütün iş kollarında ücretlerin asgarî hadleri tesbit edilir.»

b) Bendinin: «Asgarî ücret komisyonu Çalışma Genel Müdürlüğünün Başkanlığında, Çalışma Bakanlığı İşçi Sağlığı Genel Müdürü, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakan-

lığından gıda ve beslenme konusu ile ilgili olarak gönderilecek bir temsilci, Ticaret Bakanlığı Konjektör Müdürü, Devlet Plânlama Dairesinden bir temsilci ile o iş kolunda en çok temsil yetkisini taşıyan işçi ve işveren sendikalarının, tesbit bölge için ise en çok temsil yetkisini taşıyan iş ve işveren federasyonlarının üçer ve o sendika veya federasyonların bağlı bulundukları en üst derecedeki işçi ve işveren teşekküllerin seçecekleri ikişer temsilciden kurulur.»

Şeklinde değiştirilmesini ayrıca, aşağıdaki metnin c bendi olarak maddeye alınmasını arz ve teklif ederim.

Yeni bend: «Asgarî ücret komisyonu, tesbit kararlarında, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsünün ve Ticaret Bakanlığı Konjektör Dairesinin verileri için hazırladığı son aylık geçim indekslerindeki rakamlar ile bağlıdır.»

Disk yönetim kurulu

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

durumunda anlatan Kemal Türkler, bu işçilere gerekli ilgiyi göstermeyen Hükümetin tutumunu yermiştir. Yurt dışı olaylarını izah eden Türkler, Yunanistan'da Yapı İşçilerini genel greve iten nedenler ve Hindistan'da sosyalist işçilerin destekledikleri partilerin seçimlerde elde ettikleri başarılar üzerinde durmuştur. İspanya'da faşist diktatörlüğüne karşı İşçi Sendikalarının bilinçli bir mücadele vermeye başladığını anlatan Türkler, kendilerinin de demokratik işçi hareketlerinin yanında olduklarını, Franco diktatörlüğüne karşı direnen işçileri desteklediklerini açıklamıştır.

EĞİTİM DEVRİMİ

Kemal Türkler, Kızıl Çin'de İşçi Sendikalarının yüklenedikleri eğitim devriminin, başka memleketlerin şartlarına uymayan bir öz içinde kendi tarihi gelişimini yapmakta olduğunu bildirmiş,

Asgarî ücret 1400 T L. olmalı

Lâstik - İş, İzmir Vilâyeti için, kendi iş kolunda asgarî ücretlerin saat başına 5.83 kuruş olmasını istemiştir.

Bu duruma göre, her işçinin günde 46 lira asgarî ücret alması gerekmektedir. Bu ücret ayda 1400 lira brüt aylığa gelmektedir.

Türkiye'de bu miktarda bir asgarî ücret, ilk defa istenmektedir ve şimdiye kadar verilen miktarlar yanında astronomik görülebilir.

Halbuki bu 5.83 kuruş çok basit bir hesabın sonucudur ve aşağıda, bütün teferruatı ile gösterilmiştir.

İki çocuklu, evli bir işçinin kuru fasulye, pilav yiyerek, iki göz bir evde oturması üzerine çıkarılan bu hesaplar, bugün Türk işçisinin 160 kuruş asgarî ücret ile yaşamakta olduğu feci hayatı apaçık ortaya sermektedir.

her memleketin ancak kendi yapısına uygun mücadele ve rebileceğini hatırlatmış, bilgisizce yapılan taklidiliğin zararlarına dikkati çekmiş ve Türk - İş'i örnek göstermiştir.

VIETNAMDA VAHŞET

Bu arada Vietnam'da sürdürülen vahşice bombardımanlarda sivil emekçi halka binlerce ölü verdirilmesinin artık Amerika'da da bir günde bir milyon insanı protesto gösterilerine götüren bir nefret uyandırdığını söylemiştir. DİSK Genel Başkanı, Amerikan İşçi Konfederasyonunun geleneksel tutucu politikasına karşı güçlü bir başkaldırmanın Türkiye'dekine benzer biçimde başarıyla yürütüldüğünü etrafına açıklamış, sosyalist akımın her yerde yeni güçler kazandığını bildirerek konuşmasını bitirmiştir.

DİSK Yönetim Kurulu toplantısı sonunda DİSK'e üye olmak için başvuran sendikalarından şimdilik dördünün kabulüne karar verilmiştir. Bu sendikalar şunlardır:

1 - Kimya - İş 2 - Turizm - İş 3 - EMSİS (Ege Bölgesi Mensucat İşçileri Sendikası), 4 - Bank - İş.

Genel Başkan vekillikleri seçimi de yapılmış, Mehmet Alpdündar (Zonguldak) ile Kemal Ayav (Lâstik - İş) DİSK Genel Başkan Vekilliklerine getirilmiştir.

440 Sayılı kanuna göre çıkarılmış bulunan tüzük gereğince Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Yönetim Kuruluna işçi üye olarak katılacak olan işçinin vekili konfederasyon DİSK'in yönetim kurulunca seçilmesi gerektiğinden DİSK, üye sendika Maden - İş'in adayı Karabük Demir ve Çelik Fabrikası işçilerinden Ömer Tasdemir'i bu göreve seçmiştir.

Yönetim kuruluna sunulan raporların onaylanmasından sonra bir vardiya sanıldığı kurulması da kararlaştırılmıştır.

BAŞ YAZI

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

Anayasamızın bütünüyle hayata uygulanması, böyle bir oyuna gelme sonunda çok gecikecektir. İşçiler Anayasadan yana gerçekten sosyal adalete uygun bir düzenin kurulması imkânı demokratik yoldan mevcudken, bunu önlemek isteyenlerin itelemelerine ve aldatıcı kıskırtmalarına katılmayacaktır. Nitekim; DİSK hareketi işçiler arasında bütün devrimci özünü anlaşıp, geniş ilgi görmeye başladıktan sonra görülen bir kaç kıskırtmaya, işçiler kapılmamış ve birbirleri ne kaba kuvvet gösterileri yapmamaya özenle dikkat etmişlerdir.

Biz, kanun yolundan işçilerin devlet yönetimine ağırlıklarını koymasını isteyen kişiler ve örgütler temsilcileriyiz. Kültür emperyalizmi ile işçileri, sınıf bilincinden yoksun bırakanlar, dışlerine göre adı işçi olan, eylemi işçilere karşı bulunan örgütlerle işbirliği halinde, sermaye sınıflarının ebediyen iktidarda kalmasına çalışabilirler. Biz de, Anayasadan ve öteki yasalardan aldığımız güçle gerçek bir demokrasinin memleketimizde yerleşmesini isteriz ve bu yolda çalışmalar yaparız. Aldatılanlarla bilincilerinin çalışmalarını, kanun dışı, zor bahlıkla önlemeğe kalkışanlar bir noktaya kadar belki başarı sağlayacaklardır. Ama kesin zafer mutlak başarı bilimi kendine en etkin mücadele aracı vatan ve gittikçe bilinclenen işçi sınıfının olacaktır. Biz, Türk işçi sınıfını kendi kendisini kurtarmak istemekte hatırlatıyoruz: Ateşle oynamayınız!

Bilim Adamı Gözüyle

TUHAF BİR BENZERLİK

Osman N. KOÇTÜRK

1960 - 1962 yılları arasında kıtlık dolayısıyla kalabalık nüfusunu besleme olanağı bulamamış olan Çin toplumu, artış hızını yavaşlatmak için ekonomik tedbirlere başvurmuş ve yürürlükte olan sert rejimin avantajlarından faydalanarak ailelere üçten fazla çocuk yaptıkları takdirde, diğer çocuklara yapılmakta olan yardımların yapılmaması, gençlere geç evlenmelelerinin telkin edilmesi gibi olumsuz ve katı tedbirlere baş vurulmuştu (1).

Bu garip uygulamayı Milliyet Gazetesinde okuduğumuz sıralarda Antalya'da «Yol, Su ve Elektrik - İş» Sendikası ile «Antalya Valiliği» arasında bir toplu sözleşme protokolü imzalandığını ve işçilerin üçten fazla çocuk yaptıkları takdirde çocuk zammından faydalandırılmamalarının protokola bir madde halinde sokulmuş bulunduğunu hayret ve ibretle öğrenmiş bulunuyorduk (2).

Bu iki olay arasındaki garip benzerlik, eskiden beri karşısında bulunduğumuz doğum kontrol çalışmalarının hangi noktaya ulaştığını göstermek bakımından değer taşımaktadır. İnsanların ve özellikle dar gelirli işçilerin evlât yapma hakkını kısıtlayıcı tedbirlere baş vurmak tahminlerimize göre Anayasaya ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile doğumun kontrolünü öngören ve geçen yıl meclislerden güçlükle geçiilmiş, alelacele tatbikata sokulmuş olan Nüfus Plânı Kanununa da aykırı düşmektedir. Çünkü kanunun savunuculuğunu yapanlar ve halkı az çocuk yaparak, daha mutlu bir hayat yaşamaya teşvik edenler, nüfus plânlamasının herkesin istediği kadar çocuk yapması olduğunu ve zorlayıcı bir nitelik taşımadığını kamu oyuna duyurmuşlardır. Oysa, bu defa Antalya Vilâyetinin işçileri üzerinde uygulamak istediği tedbir, Çin vari, katı ve insan haklarını kısıtlayıcı bir zorlama mahiyeti taşımaktadır. Gerçekten de son yıllardaki tutum ve Sağlık Bakanlığı tarafından uygulanmakta olan gebeliği önleyici tedbirler ile propaganda yayınlarında kullanılan ağız ve şekil kanunlarımızın ruhuna aykırı bir hal almış bulunuyor. Toplumun geleceği için tehlikeli, insan haklarını kısıtlayıcı bir mahiyet almış bulunan doğum kontrol çalışmalarına hükümetin ve kamu oyunun dikkatini çekmek özellikle bir kısım halk üzerinde teksif edilmekte olan bu uygulamaları başka bir kanunla yürürlükten kaldırmak gerçeği görenler için bir görev haline gelmiş bulunuyor.

Gerekçe ve Uygulama:

Doğum kontrolüne cevaz veren kanunun gerekçesi dikkatle okunacak olursa, bunun ekonomik nedenlerden çok, medikal gereklere oturtulduğu görülecektir. Çünkü Türkiye'de 100 milyon insanı rahat rahat besleyebileceğimiz imkânlar yatarken, doğacak çocukları besleyemeyeceğimiz için daha ana rahmine düşmeden yok etmeye kamu oyunu ikna etmek mümkün değildir. Bundan dolayı kanunu çıkarmak için anormal bir çaba sarfedenler, her yıl 5000 ananın çocuk doğururken öldüklerini, anormal vasıtalarla baş vurarak sağlıklarını tehlikeye soktuklarını, bu kanun çıkarıldığı takdirde bu mutsuz anaların hayatlarını kurtarabileceklerini savunmuşlar ve Ankara'nın çocuk istemeyen şık hanımları ile koalisyon halinde çalışarak Anadolu kadını üzerinde uygulanacak doğaya ay-

kırı bir kanunu meclislerden geçirmişlerdi. Bugün ise uygulamalar bir zorlama haline gelmiş ve Antalya Valisinin vermiş olduğu örnekten başka köylüyü kandırmak için bastırılmış cialî, perili broşürlerde hizmete sokulmuştur. Hastalanan vatandaş günlerce hastahane kapılarında bekletilip, sağlık muayeneleri için bile belirli bir para ödediği ve ilaçlarını kendi satın aldığı halde, doğum kontroleuları gecekondu çevresine kurdukları dispanserler ve köylere kadar gönderilen bindirilmiş ekipler yardımı ile her isteyene bedava helezon takmakta veya parasız hap dağıtmaktadırlar. Vergi mükelleflerinin hastalıklarını tedavi ettirmek için para ödemeleri, bir taraftan da Sağlık Bakanlığının yalnız gebeliği önleyici çalışmalar için parasız hizmetlere girişmiş bulunması zmnî bir zorlama ve vatandaşın haklarına tasallut olarak isimlendirilebilir. Özellikle bunu mümkün kılmak için Atatürk Türkiye'sinde cialî perili propaganda broşürlerini de yaymak ve halkı böylece kandırmak, Atatürk inkılaplarına aykırı düşmekte, doğum kontrolünü mümkün bir hale getirme bahasına bâtil inançlar hortlatılmaktadır. Bu çalışmalar için sarfedilen paraların önemli bir kısmının artık maksatları tüm olarak iyi anlaşılmış yabancı çevrelerden sağlanması veya çalışmaların geniş çapta malûm fonlardan finanse edilmesi aklı erenleri büsbütün şüpheye ve toplumun geleceği ile ilişkili bir telaşa sevketmektedir.

Neden İşçiler?

Sağlık Bakanlığının açtığı doğum kontrol dispanserlerinin çoğunlukla gecekondu semtleri yakınlarında olması ve faaliyetin köylerde teksif edilmiş bulunması yetmiyormuş gibi, bu defa da Antalya Valiliği'nin işçileri hedef tutmuş olması dikkatimizi çekmektedir. Bu insanlar da diğer mutlu azınlık gibi evlât edinme haklarına sahip ve ekonomimiz olumlu yolda geliştirilip, gelir dağılımı daha adil ölçülere uydurulduğu takdirde, dünyaya getirdiklerini besleme ve yetiştirme olanağına sahiptirler. Fakat doğum kontrolleri her nedense bu insanları mutlu kılmak için onların çocuk yapma haklarını kısıtlamayı daha uyarlı bir çare olarak görmüş ve uygulamalarına bu yönde hız vermiş bulunuyorlar.

Sökmez ki...

Türkiye'de gelecek kuşakları sayı itibariyle azaltmak ve gençliğin gücünü törpülemek için hangi çareye baş vurulursa vurulsun, sonucu etkilemeyecektir. Nitekim Hindistan ve Pakistan denemelerinin fiyasko ile nihayet bulunmuş olması, Türkiye'deki çabaların hangi noktaya ulaşacağı hakkında bize sağlam fikirler vermiş bulunuyor.

Büyük Atatürk'ün de toplumumuzun güç kazanması ve varlığını muhafazası için bir çare olarak gördüğü «Nüfus Tezyidi» temposu, hiç bir suretle yavaşlatılamaz.

Temelinde biyolojik nedenler yatan bu artışı önlemenin kabil olmadığını zamanla yabancılar gibi yerli doğum kontrol taraftarlarının da anlayacaklarını ümit ediyoruz. Haplar ve cialî perili broşürler, bugüne kadar ne derece etkisiz kalmışlar ise, bundan sonraki devrede işçiler üzerinde uygulanmak istenen ekonomik tedbirler de o derece etkisiz kalacaklardır.

- (1) Milliyet Gazetesi, 19 Ocak 1967
(2) Ulus Gazetesi, 10 Ocak 1967

toplu sözleşmeler

Maden - İş birçok sözleşme imzaladı

İşçilere sosyal haklar sağlandı

Türkiye Maden - İş Sendikası Toplu Sözleşme Dairesi son günlerde daha başarılı sözleşmeler yapmış ve üyelerine bir çok menfaatler sağlamıştır.

SOY METAL SANAYİ'DE

Soy Meta: Sanayi Koll. ş. işyerinde asgari ücret 16 yaşından büyükler için brüt 15 lira olarak tesbit edilmiştir. 600 ve daha fazla ücret alanlara 1 Mayıs'tan başlamak üzere yüzde 10 zam uygulanmıştır. Bütün işçiler yılbaşında brüt aylıklarının yüzde beşi oranında ikramiye alacaklardır. Fazla mesailerin ilk iki saati yüzde 60, üçüncü saati yüzde 75 zamlı ödenecektir. Yıllık ücretli izinler de yüzde 10 zamlı ödenecektir. 29 Ekim bayramı ücreti yüzde 75, dinî bayramlar ücretleri yüzde 20 zamlı ödenecektir.

Ayrıca evlenenlere 250, doğum yapanlara 200, yakınlarının ölümünde 200 lira sosyal yardım yapılacak, işçinin vefatında en yakınına 100 lira ödenecektir. Her çocuk için de ayda 10 lira evrilecektir.

KOSTANTİN KULUTROSTA

Kontantin Kulutros ve ortakları işyerinde yapılan toplu sözleşmede saat ücreti brüt 165 kuruşa çıkarılmıştır. Haziran'dan itibaren Maden - İş üyelerinin ücretlerine günde 3 lira zam yapılacaktır. 1 Haziran 1968 de ise 2. yıl zamları günde brüt 225 kuruş olarak verilecektir. 6 ayı aşkın olan işçilere 15 günlük ücretleri tutarında bir yılı aşmış olanlara da 1 maaş tutarında ikramiye verilecektir. Yıllık ücretli izine çıkmış olanlara ücretli izine çıkan işçiye ayrıca 50 lira ödenecektir.

Sosyal yardım olarak evlenenlere 350, doğumu olanlar 250 yakınlarının ölümünde 250 lira sosyal yardım yapılacaktır. 3 çocuğa kadar işçilere 10 ar lira çocuk yardımı her ay yapılacaktır.

SEZAI SELÂH'TA

Sezai Salah makine ve yedek parça imalatı işyerinde 16 yaşını aşkın işçilerin asgari ücreti 190 kuruşa çıkarılmıştır. 6 aylık kıdemli olan işçilere günde 250 kuruş zam yapılacaktır. İkinci yıl zamları da günde 250 kuruş olarak kabul edilmiştir. İşçilere sözleşmenin birinci yılında 15, ikinci yılında 20 günlük ücretleri kadar ikramiye verilecektir.

Evlenenlere 300, doğum o-

lanlara 250, yakınlarının ölümünde 250 liralık sosyal yardım yapılacaktır. İlk iki çocuk için ayda 10, daha sonraki çocuklar için 5'er lira ek ödeme yapılacaktır.

VANTİLATÖR SANAYİ'DE

Bu işyerinde 18 yaşından küçük olanların gündeliğine 125 kuruş, 25 liradan az gündelik alanlara 2 lira, 25 liradan fazla ücret alanlara da günde 225 kuruş zam yapılmıştır. 1 Mart 1968 de de kademelî olarak bütün işçilere zam yapılacaktır. İşçilere yılbaşında 15 günlük, 21 günlük ve 4 haftalık ücret tutarında kıdeme göre ikramiye verilecektir.

Sosyal yardım olarak evlenenlere 300, doğumu olanlara 250, yakınlarının ölümünde 1000 lira sosyal yardım yapılacaktır. Ayrıca Maden İş üyelerine ayda bir defa devamlılık primi verilecektir.

ELEKTRO AKUSTİK SANAYİ'DE

Maden - iş üyelerine elektrokustik sanayi ve ticaret L. Şirketinde askeri ücret 175 kuruş olarak ödenecektir. 200 kuruş brüt ücret alanlara seyyanen yüzde 13 zam yapılmıştır. İkinci yıl zamları yüzde 10 olacaktır. Sendika üyelerine ayrıca ayda iki gündelik tutarında prim ödenecektir. Her yıl sonunda işçilere kıdemlerine göre 58 saat, 114 ve 224 saat ücret tutarında ikramiye verecektir. Fazla mesailerin 3. saatinin ücreti yüzde 75 zamlı ödenecektir.

Sosyal yardım olarak evlenme, doğum ve çocuklar için ödeme yapılacaktır. Kıdem tazminatının hesabında 3 yıldan sonra her kıdem yılı için 20 günlük ücret tediye edilecektir.

İZMİT GAZ ALETLERİNDE

İzmitte kurulu gaz aletleri işyerinde çalışan Maden - iş üyelerine günde dört lira zam sağlanmıştır. 1 Mart 68 de işçi ücretlerine yüzde on zam yapılacaktır. Bir yıllık kıdemi olan işçilere yıl sonunda 2 aylık tutarında ikramiye ödenecektir. Beş yıllık kıdemi olanlara 15 günlük, 10 yıllık kıdemi olana 30 gün, 15 yıllık kıdemi olana 45 gün yirmi yıl kıdemi olana her yıl için 60 gün, 25 yıllık kıdemi olana 75 gün ücret tutarında kıdem ikramiyesi verilecektir.

(Devamı 8. sayfada)

Gıda-İş'in Kurucuları, emekli işçiler de Gıda-İş Kongresini heyecanla izlemiş ve yeni yetişen sendikacıların kısa sürede ne kadar ileri gittiğini görerek sevinç duymuşlardır (Ortada bastona dayanan 1 No. İşçiZühtü Tetey görülüyor).

İşte bir kaç örnek

(Baştarafı 1 inci sayfada)
zar günleri balolara, kokteyl partilere ve eğlencelere gidecek sosyete hanımları, saçlarını Pazar günleri berberlere yaptıramıyorlar ve bir gün önceki saç tuvaletleriyle giderek o müstesna güzelliklerini daha da artırma imkânı bulamıyorlardı. Onun için berberlerin, Pazarları da çalışması ve hanımefendilerin saçlarını boyayıp süslemesi gerekti. İşte bir kaç milletvekili bir kanun tasarısı yaparak, berberlerin Pazar günleri dinlenmelerine son vermek istediler. Hükümet de bu teklife karşı çıkmadı, beyazadelerin tuvaletinden yana oldu ve emekçilerin bir günlük dinlenmelerini bile çok gördü.

Özel araba sahipleri için işçilere hücum!

Yine birkaç milletvekili, özel araba sahiplerinin Pazar gezintilerinde acemilikleri yüzünden yapacakları, ya da alkolü olduklarından kelli, çikaracakları kaza üzerine derhal araba tamliri ile uğraşan emekçilerin, bu özel oto sahiplerinin ayağına koşmaları için kanun teklif etti. Bu teklife göre, araba tamlirileri de, berberler gibi Pazar günü olsun dinlenmemeli, çalışmalı ve hususi araba sahiplerinin sevküsafasına yardım etmeli. Hükümet, bu kanun tasarısına da karşı çıkmadı ve hafta tatilini koruyacak yerde dinlenme hakkını yok eden tasarıdan yana oldu.

Böylece, tasarı Mecliste kabul edildi ve Senato'ya gönderildi.

Sendika özgürlükleri de nerdeyse kaldırılacak!

Hükümet temel hak ve hürriyetleri koruma bahanesiyle sendika özgürlüklerini de kaldırmak için tasarı hazırladı. Anayasanın sağladığı işçiden yana, emekçiden yana hakları tüm ortadan kaldırıcı tasarıya DİSK Genel Başkanı, basın toplantısı yaparak karşı çıkmıştı. Hükümet, tasarıyı geri aldığını bala açıklamadı. Sendikacılığa zincir vuracak olan tasarıya bütün işçiler, elbette karşı çıkacaktır.

Grev hakkı da yeniden kuşa döndürülecek!

Zaten Anayasaya aykırı olarak çıkartıldığına inandığımız 275 sayılı grev, toplu sözleşme ve lokavt kanununun uygulama döneminde birçok aksaklıklar görüldü. Bu arada grev tarihinin işverene bildirilmesi hiçbir hüküm yokken bir süre o yolda uygulamaya gidildi ve grev hakkı, yüzünden yoksun bırakıldı. Yargıtay, Maden - İş'in bir müracaatı üzerine grev tarihinin işverene bildirilmesi zorunluğunu elmadığını kesin olarak karara bağlayınca, işveren çevreleri ve onlarla ağız birliği eden birtakım işçi örgütleri, grev hakkını yok edecek taddiller üzerinde durmaya başladılar. Hükümet de tasarıyı değiştirmek istediğini açıkladı. Bu yoldaki çalışmalar, grev hakkını ve hür sendikacılığı kökünden yokedecek niteliktedir. DİSK ve bütün devrimci güçler, bütün bu Anayasa dışı çabalara karşı gelecektir.

Her mahallede bir milyoner yetiştirme

Hükümet, her mahallede bir milyoner yetiştirme amacıyla, şimdi de ormanlara göz dikti. Tarım Bakanlığının hazırladığı tasarıya göre, birçok ormanlar, özel kişilere verilecek ve böylece, ormancılığa geçinen işçiler, yeni bir sömürüye uğrayacak ve tomruklar pahalılandırılacak, birçok işkollarında yeni bir pahalılık başgöstercektir. Bundan da beş-on aile veya kişi milyonlar vura. Hafta Tatili Kanunu, bütün esnafın da tatil yapmasını 1932 yılında sağlamıştı. Ancak Parak keyfine bakacaktır.

Madenimize de yerli ve yabancı kişiler göz koydu

Bütün bunlardan başka memeketin gerçek serveti olan Bo-

raks madenlerinin devletten çıkarılarak, yerli ve yabancı kişilere ve tekelilere satılması da bir yandan plânlanmaya başladı. Zengin Boraks madenleri, Türkiye'yi zengin edebilecekken, Hükümetin tutumuyla Türkiye'nin zenginliği yerine birkaç yerli ve yabancı'nın milyonlarca vurgun elde etmesi yolu açılmak istenmektedir. Boraks madenlerinin elden çıkarılmasına her yurtsever karşı çıkacaktır.

Maden - iş birçok

(Baş tarafı 7'nci sayfada)

Yıllık ücretli izine çıkan işçiye ayrıca 100 lira verilecektir.

Kıdem tazminatının hesabında her yıl için 21 günlük ücret ödenecektir. Ayrıca okuyan çocuklar için de tansil yardımı ödenecektir.

MOTOR TİCARET AŞ SERVİSTE

Bu işyerinde Türkiye Maden - İş'e üye işçilere yüzde 15 zam yapılmıştır. Bu yıl sonunda yarım maaş, gelecek yıl sonunda da bir maaş tutarında ikramiye verilecektir. Evlenenler 500, doğumu olanlar 400, yakınıları vefat edenler 400 lira yardım görecektir. Her çocuk için 25 lira sosyal yardım yapılacaktır. Fazla mesailer yüzde 75 zamlı alınacaktır.

SUN KOLLEKTİF A. AKSUNER'DE

Türkiye Maden İş'e bu işleri adına MESS ile yapılan toplu sözleşmede 18 yaşını bitiren işçilerin günlükleri 14 lira olarak tespit edilmiştir. Ücretlere de günde iki lira zam yapılmıştır. 3 aylık kıdemi olan işçilere yıl sonunda 100 lira ikramiye verilecektir. Fazla mesailer yüzde 55 zamlı ödenecektir. Ayrıca bu işyeri de benzer işyerleri gibi sosyal yardımlar yapacaktır.

Bütün sözleşmelerde işçiye yemek verilmesi kararlaştırılmıştır.

SAHTE İŞÇİ ORGANLARI

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

düğü, çalışanların insanca yaşaması, çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi ve yapılan işe uygun adaletli bir ücret düzenine kavuşulması için ekonomik ve sosyal bütün engellerin kaldırılması görevini hükümet yerine getirmemektedir.

ZONGULDAKTA DURUM

Üstelik Zonguldak gibi 50.000'i aşkın işçinin çalıştığı bir iktisadi devlet teşekkülünde işçiler yer altında günde 10 liraya 16 saate kadar çalıştırılmaktadır. Bütün bunlar hükümetin, işçiden yana bir ekonomik ve sosyal politika izlemediğini apaçık ortaya koymaktadır. Bunun yanında şu da acı bir gerçek ki; memleketimizin petrol ve madenleri yabancı sömürücülere peşkeş çekilmekte, Türkiye yabancı iş adamlarının tüketim ve ambalaj endüstrisi yoluyla halkı sömürmesine açık bir pazar durumuna getirilmektedir.

TATLI KÂR YATAĞI

Yabancı şirketlerin tatlı kâr yatağı say, dıkları Türkiye'yi her bakımdan bağımsız, insanın insan tarafından sömürülmesine kapalı, bütün özgürlüklerin egemen olduğu bir ülke haline getirmek için işçilerin ve tüm emekçilerin devlet yönetimine ağırlıklarını koymasını artık zorunlu buluyoruz. Onun için de işçilerin politik bilinçten yoksun bir küme derecesine düşürmek isteyen bir takım sahte işçi örgütlerini karşısında gerçek işçi örgütlerini kurmak ve geliştirmek en baste gelen görev olmuştur.

İKTİDAR İŞÇİ

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

önce seçilen Kararlar Komisyonunun getirdiği kararlar tasarılarının görüşülmesine geçilecek ve yapılacak kararlar bir bildiri ile kamu oyuna duyurulacaktır.

Yeni Genel Kurul Toplantısı

Genel Yönetim Kurulunun çalışmalarından sonra, bu organlardan gelen istekler ve alınması uygun bulunan kararları gerçekleştirmek için Genel Kurul toplantısına gidecektir. 13 Haziran gün saat 14 de yapılacak Genel Kurul toplantısı gündemi şöyle hazırlanmıştır.

1 — Açılış, Divan teşek külü, 2 — DİSK Temsilciler Kurulunca kongreye Mali raporun okunması sunulan tekliflerin görüşülmesi, 3 — DİSK'in normal kongresi hakkında tarih ve yer tesbiti, 4 — a) 5 — Seçimler, 6 — Kapanış.

DİSK, üye sendikaların ve görüşülmesi, b) Tahmini bütçenin görüşülmesi, ve üye olmak için başvuran işçilerin isteklerine uygun olarak Adana ve Ankarada DİSK Temsilcilikleri kurmuştur. İzmir, Adapazarı ve İzmitte DİSK'e üye sendikaların yöneticileri de DİSK anatüzüne göre aralarında toplanarak İzmir DİSK Temsilcisi seçeceklerdir. Böylece DİSK'in kısa sürede içinde yurt ölçüsünde gelişmesi sonucu duyulan yönetici ihtiyacı karşılanmış bulunacaktır.

DİSK'in Güney Bölgesi Temsilciliği Adanada Sosyal Sigortalar Kurumu karısında Maden-İş Bölge Merkez Şubesindeki özel büroda çalışmaktadır. Ankarada Bölge Temsilcisi ise Sıhhiyede Süleyman Sırrı Sokak No. 2, Daire 12 de faaliyet göstermektedir.

SÖMÜRÜ DÜZENİNE KARŞI

İşçi sınıfının demokratik öncülüğü etrafında bütün emekçi halkımızın demokratik yolda niktılara gelmesiyle sıkıntılardan ve bu sıkıntıları hazırlayan sömürücü düzeninden kurtulmak mümkün olacaktır. Milli gelirin hakcasına bölüşülmesi; ekonomik bağımsızlığımıza engel olan dış ticaretin, bankacılığın, sigortacılığın ve özel sektör madenciliklerinin devletleştirilmesiyle sağlanabilecektir. Bunların ve iktisadi devlet teşekküllerinin halk yararına işletilmesi gibi isteklerimizin bu iktidar döneminde gerçekleştirilmesi beklemek, iki yıllık icraata bakarak mümkün olamayacaktır. Bu sonuca varan DİSK Yönetim Kurulu, işçilerin kendi haklarına sahip çıkması gerektiğini bütün ayrıntılarıyla anlatacak bir eğitim programını uygulamayı kararlaştırmıştır.

DİSK'İN PROTESTOSU

Anayasada öngörülen toprak reformuna karşı çıkan, Sosyal Adalet ilkelerini rafa kaldıran, Vergi yükünü emekçi halka yükleyen, İş Kanununu işçiler aleyhine maddelerle dolduran, işçilerin ve ailelerinin tümünü sigortalamayan,

Anayasa ilkelerini savunan milletvekillerinin dokunulmazlıklarını kaldırmaya çalışan hükümeti DİSK Yönetim Kurulu şiddetle protesto eder.

Eğitim

Çeşitli eğitim çalışmaları oldu

Seminer ve konferanslar düzenlendi

Geçen hafta içerisinde İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği işçi sınıfının gelişimi ve meseleleri konulu bir konferans düzenlemiştir. Disk Genel Başkanı Kemal Türkler tarafından verilen konferans üniversite kantininde yapılmış ve ilgi ile izlenmiştir.

İki saat süren konferans sık sık alkışlarla kesimştir. Konferans sonunda öğrenciler on kadar soru sorarak meselelerin bilmedikleri yanlarının tam bir açıklığa kavuşmasına yardımcı olmuşlardır. Konferans sonunda hem düzenleyiciler, hem de konuşucu çok memnun olduklarını belirterek işçi öğrenci yakınlaşmasını sağlayacak bu gibi toplantıların sık sık yapılmasına karar vermişlerdir.

FETHİ NACİ'NİN KONFERANSI

İzmit, Halk Eğitim, merkezinde Türkiye'nin sanayileşmesi ve milli gelir dağıtımı konulu bir konferans düzenlemiştir. Türkiye Maden - İş Sendikasının eğitim dairesince düzenlenen konferansı Fethi Naci Kalpaklıoğlu vermiştir.

Konferansta, milli gelir dağıtımındaki adaletsizliği açıklayan konferansçı hükümetin halka açıklamaktan korktuğu, gelir dağıtımı hakkındaki raporu açıklayarak Türkiye'nin Sosyal tablosunu çizmiştir. Ayrıca dünyanın çeşitli ülkelerinden örnekler vererek, Türkiye'deki durumun feciatını anlatmıştır.

Ayrıca Türkiye'nin yabancı Sermaye ve Montaj Sanayile kalkınmayacağı ve mutlaka Devlet tarafından ağır

sanayi kurulmasının önemini belirterek, toplumun bir ekonomi politikası izlemesi gerektiğine deyinmiştir.

ADANA VE MERSİN KONFERANSI

Maden İş'ce 8 ve 9 Nisan 1967 tarihleri arasında, Adana ve Mersin'de iki konferans düzenlenmiştir.

Türkiye'nin iktisadi ve sosyal yapısı milli gelir dağıtımı konulu konferansı Fethi Naci vermiştir.

Batı Emperyalizminin, Osmanlı İmparatorluğundan beri Türkiye'yi nasıl sömürdüğünü geniş şekilde izah eden konferansçı Türkiye'nin özel sektör yoluyla kalkınmaya çağını çeşitli örneklerle izah etmiştir.

İBRAHİM TÜRK'ÜN KONFERANSI

Türkiye Maden - İş Sendikası, Mudanya Bölge Merkez Şubesinde Sosyal güvenlik konulu bir konferans düzenlenmiştir.

Mudanya Belediyesi toplantı salonunda yapılan konferansta, Eğitim Dairesi Başkanı Hilmi Güner'in Türkiye'nin Eğitim sorununu yeren ve Maden - İş'in Eğitim politikasını açıklayan konuşmasından sonra Konferansçı Av. İ. Türk konferansına başlamıştır.

Sosyal güvenliğin tarifini yapan İ. Türk Sosyal güvenlik işçinin yarını endişesinde bulunmaması demektir. Ve işçinin endişesine sonrada unsurları şöyle sıralamıştır.

- 1 — İşsizliğe karşı güvenlik,
- 2 — Hastalığa karşı güvenlik,
- 3 — İş konularına karşı güvenlik
- 4 — Meslek hastalıklarına karşı güvenlik
- 5 — Sakatlığa karşı güvenlik,
- 6 — Yaşlılığa karşı güvenlik,
- 7 — Ölüme karşı güvenlik.

PENDİK SEMİNERİ

17.18.19. Mart 1967 tarihleri arasında Pendik IV. üneü Bölge Temsilciliğinde bir hafta sonu semineri düzenlenmiştir.

Sendika temsilcilerinin katıldığı seminerde işçi sınıfının ve sendikacılığın doğuşu, sermaye emek münasebetleri, Türkiye'nin iktisadi ve sosyal yapısı, milli gelir dağıtımı anayasada işçi hakları, Toplu Sözleşme düzeninin özellikleri, Grev yasasının anayasa açısından tahlihi DİSK in kuruluş felsefesi ve ilkeleri sosyal mevzuatı, ücreti nedir? Gıda emperyalizmi, Sendika temsilcilerinin görevleri işçi, talebe ilişkileri gibi konuları işlenmiştir.